

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Aprobate prin circulara MECC

№ 2257 OT 21.04.2020

REPERE METODOLOGICE

**privind organizarea la distanță a educației parentale
pentru familiile cu copii de 0-7 ani,
în condiții de carantină**

CHIȘINĂU, 2020

1. DISPOZIȚII GENERALE

1. Reperete metodologice privind organizarea la distanță a educației parentale pentru familiile care au copii cu vârsta 0-7 ani, în condiții de carantină (în continuare — *Repere*) sunt elaborate în baza *Metodologiei de organizare la distanță a procesului educațional, pentru instituțiile de educație timpurie*, aprobate prin Ordinul MECC nr. 03/1-09/378 din 26.03.2020, și sunt complementare acesteia.

2. Reperete stabilesc modul de organizare și reglementează acțiunile manageriale și didactice din instituțiile de educație timpurie (în continuare - *IET*) în vederea realizării educației parentale pentru familiile cu copii de 0-7 ani, în condiții de carantină, când prezența fizică a părinților/ îngrijitorilor copiilor la ședințele de informare și formare a competențelor parentale este imposibilă/ restricționată.

3. Reperete sunt recomandate pentru implementare organelor locale de specialitate în domeniul învățământului (OLDSÎ), administrațiile publice locale (APL), cadrele de conducere și cadrele didactice din instituțiile de educație timpurie - publice și private, în colaborare cu părinții/îngrijitorii copilului.

4. Organizarea și desfășurarea la distanță a educației parentale în condiții de carantină se bazează pe utilizarea mijloacelor și metodelor de instruire la distanță. Interacțiunile dintre OLSDÎ, cadrele de conducere, cadrele didactice, părinții/îngrijitorii copilului se realizează prin mijloacele tehnice și de program (produse de program, soft-uri educaționale), oferite de tehnologia informațiilor și comunicațiilor.

5. Deciziile referitoare la mijloacele tehnice și de program pentru organizarea și desfășurarea procesului educațional la distanță se iau de către OLSDÎ și instituțiile de educație timpurie, în funcție de: gradul de asigurare cu mijloacele respective și nivelul de stăpânire de către cadrele de conducere și cele didactice a competențelor digitale; posibilitățile părinților/îngrijitorilor copiilor de a accesa și utiliza mijloacele respective.

6. În organizarea și desfășurarea procesului de educație timpurie la distanță se asigură respectarea necondiționată și în volum deplin a cerințelor privind protecția datelor cu caracter personal, siguranța în mediul online, protecția sănătății în timpul lucrului cu echipamentele digitale.

7. În sensul prezentelor Repere, noțiunile de bază utilizate semnifică:

- 1) *educație parentală* – transmiterea unor cunoștințe și informații în legătură cu rolul de părinte în vederea dezvoltării abilităților și competențelor necesare creșterii și dezvoltării copilului mic, formarea conștiinței educative a părinților în scopul îndrumării, îngrijirii și educării eficiente a copilului;
- 2) *activități de educație parentală* – ajută părinții să conștientizeze poziția pe care o ocupă în relația cu copilul lor, natura acestei relații, eficiența activităților de educație parentală; prin programele de educație parentală se oferă părinților posibilitatea de a se redescoperi pe ei înșiși, de a-și îmbunătăți comunicarea și de a-și dezvolta abilitățile necesare îndeplinirii rolului de a fi părinte. Activitățile organizate în cadrul programelor de educație parentală se înscriu într-o logică a prevenirii situațiilor problematice, se focalizează, în special, pe prevenire, și abia apoi – pe intervenție.
- 3) *educație parentală la distanță* - formă alternativă de organizare/realizare a procesului de educație parentală, în special în condiții de carantină, prin intermediul diverselor instrumente de comunicare la distanță;

8. Principiile specifice care ghidează procesul de realizare a educației parentale sunt:

- 1) *principii psihopedagogice*: încrederea în cadrele didactice; asigurarea accesului la educație parentală; nondiscriminarea; etica în comunicarea la distanță; crearea unei

conexiuni pozitive cu familia; consecvența comportamentală și a disciplinării; gestionarea situațiilor de criză educațională; competență și responsabilitate profesională, respectarea demnității parintilor, acceptării neconditionate a acestora, confidențialitate.

- 2) *principii didactice*: colaborarea cu familiile/ îngrijitorii copiilor; creativitatea și interactivitatea; diversificarea resurselor informaționale; relevanța și atractivitatea suporturilor informaționale; feedback-ul; mentoratul și ghidarea.

2. DESFĂȘURAREA EDUCAȚIEI PARENTALE LA DISTANȚĂ

2.1. Prevederi generale

9. Educația parentală la distanță este bazată pe principiile de împuternicire a familiei în rolul lor de părinți responsabili și co-autori ai propriei învățări, de sprijin emoțional în comunitate, de promovarea cadrelor didactice în rolul de facilitatori ai educației parentale și lideri ai comunității.

10. Educația parentală se realizează FĂRĂ MĂSURI DE CONSTRÂNGERE – ȘI A CADRULUI DIDACTIC, ȘI A PĂRINȚILOR.

11. Educația parentală este acordată individual sau în grup, la necesitate, și la disponibilitatea beneficiarilor – părinților/îngrijitorilor copilului

12. Sesiunile online vor fi organizate cu părinții/îngrijitorii copiilor pentru a-i consilia/încuraja/ghida, a le da sfaturi, recomandări, explicații necesare în realizarea rolului său de părinte/îngrijitor al copilului; pentru a discuta despre reușite și blocaje în acest proces, despre implicarea membrilor familiei în activitățile de educație parentală menite să îmbunătățească dezvoltarea copilului.

13. Suporturile informaționale tematice, elaborate în vederea realizării educației parentale, vor fi diseminate părinților/îngrijitorilor copilului în cadrul unui mediu educațional virtual.

14. Resursele informaționale privind realizarea educației parentale pe perioada suspendării procesului educațional în grădinițe pot fi vizualizate și accesate la pagina Web a MECC www.mecc.gov.md.

15. În realizarea procesului de educație parentală cadrul didactic se poate ghida de și poate propune părinților și alte resurse informaționale disponibile (site-uri, ghiduri, broșuri etc.) sau poate elabora suporturi informațional-didactice la necesitățile familiei, pe care acesta le poate lectura/studia împreună cu toți membrii și le poate aplica în condiții casnice.

3.2. Activitatea cadrului didactic

3.2.1. Roluri ale cadrului didactic în realizarea educației parentale

16. Cadrul didactic realizează la distanță un proces de educație parentală calitativ, asumându-și diverse roluri:

- 1) *rolul de mediator*: organizează condiții optime pentru ca toți părinții/îngrijitorii copiilor să fie incluși în procesul de educație parentală la distanță; stabilește regulile și normele de comunicare și interacționare în mediul educațional virtual; asigură feedback-ul, inclusiv privind comunicarea și interacționarea în mediul educațional virtual;

- 2) *rolul de facilitator*: acordă, la necesitate, ajutor/sprrijin individualizat părinților/îngrijitorilor copilului pentru ca procesul de educație parentală realizat la distanță să devină confortabil și facil pentru fiecare; monitorizează respectarea de către părinți/îngrijitorii copilului a orarului stabilit activităților la distanță (în cazul activităților sincron); dezvoltă relații de parteneriat cu autoritățile locale și alți colegi în vederea sporirii calității procesului de educație parentală la distanță; orientează părinții spre alte surse informaționale (inclusiv instituții și experți).
- 3) *rolul de consilier/mentor*: informează și ghidează părinții/îngrijitorii copilului în crearea mediului fizic și social pozitiv în care trebuie să se dezvolte copilul, în organizarea procesului de asimilare de către acesta a cunoștințelor, abilităților și competențelor legate de explorarea lumii înconjurătoare, în dezvoltarea creativității, autonomiei și motivației intrinseci; stimulează interesul și motivația părinților/îngrijitorilor pentru implicare în activitățile de educație parentală și învățare/ asimilare a „profesiei” de a fi părinte; responsabilizează părinții/îngrijitorii copilului pentru dezvoltarea acestuia.

3.2.2. Responsabilități ale cadrului didactic în realizarea educației parentale

17. Cadrul didactic stabilește, prin coordonare cu administrația instituției:

- 1) graficul și modalitatea de organizare a educației parentale pentru părinții care au acces la resursele online;
- 2) modalitatea de organizare a activităților de educație parentală pentru părinții care nu au acces la resursele online;
- 3) modalitatea de raportare cu referire la realizarea educației parentale.

18. Cadrul didactic stabilește, împreună cu părinții/îngrijitorii copilului modalitatea de organizare la distanță a educației parentale – mijloacele TIC, platformele comunicaționale etc. (E-mail, Messenger, Viber, Facebook, Google Classroom, Skype, Meet.Jit.Si, Zoom¹ etc.) cu utilizarea tehnologiilor de ex. calculator, laptop, tabletă, telefon mobil, luând în calcul și disponibilitatea de accesare a acestora.

19. Realizează online activități de educație parentală pe platformele stabilite cu părinții/îngrijitorii copilului, conform suportului informațional și recomandărilor de aplicare a acestora, elaborate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării (www.mecc.gov.md <https://mecc.gov.md/ro/content/resurse-pentru-cadre-didactice-educatia-timpurie>).

20. Menține comunicarea cu părinții/îngrijitorii copilului:

- 1) transmite informațiile cu subiecte educative către părinți/îngrijitori și recepționează de la aceștia feedback-ul;
- 2) promovează un comportament pozitiv și suportiv, apreciind orice progres a părintelui/îngrijitorului în asimilarea cunoștințelor și dezvoltarea abilităților parentale, încurajându-l și motivându-l permanent;
- 3) oferă părinților/îngrijitorilor consiliere educațională, la necesitate.

21. Periodicitatea sesiunilor online privind organizarea activităților de educație parentală stabilește cadrul didactic împreună cu părintele/îngrijitorul copilului în funcție de suportul informațional și necesitățile părintelui/îngrijitorului, dar nu mai rar decât de 1-2 ori pe săptămână.

22. Pentru a menține legătura emoțională cu părinții, dar și pentru a avea ocazia de a monitoriza procesul de asimilare a mesajelor ce se conțin în suporturile informaționale și de

¹ Adicional poate fi consultată *Metodologia privind continuarea la distanță a procesului educațional în condiții de carantină, pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal*, Anexa 1 – Întrebări frecvente, Anexa 3 – Tehnologii informaționale.

aplicare în practică, cadrul didactic poate organiza activități la distanță în regim sincron - cu grup mic de părinți/îngrijitori sau individual.

23. În realizarea procesului de educație parentală la distanță, cadrul didactic abordează părintele/îngrijitorul copilului ca subiect al educației:

- 1) combină, după posibilitate, activități sincron cu activități asincron, lucrul individual cu cel de grup; folosește o varietate de metode și tehnici de predare interactivă, centrate pe cel ce învață, pe interesele și nevoile acestuia și nu doar oferă suporturile informaționale și instrucțiuni;
- 2) urmărește ca și tata, și mama copilului, precum și alți membri ai familiei extinse să fie implicați activ în procesul de educație parentală.

24. Pe lângă suportul informațional cum să aibă grijă de copil și să-i asigure dezvoltarea echilibrată, cadrul didactic oferă părinților/îngrijitorilor copilului, la necesitate, și suport emoțional în contextul situației de criză.

25. Cadrul didactic va evita frustrarea în cazul în care cineva din părinți/îngrijitori ai copilului nu răspunde la recomandările propuse. Un astfel de comportament al acestora s-ar putea să fie o consecință naturală a modului în care unii părinți au înțeles responsabilitatea de a îngriji și educa copiii lor: la grădiniță, într-un regim bine organizat, prin monitorizare și control a dezvoltării copiilor, alimentat și protejat pe parcursul întregii zile. În lipsa acestora – și lipsa motivației intrinseci. Părinții motivați intrinsec vor ține pasul cu recomandările date de cadrul didactic și vor deveni părinți mai buni.

26. Cadrul didactic va ține cont că se adresează unor oameni maturi, și nu copiilor. Părinții/îngrijitorii copiilor sunt persoane care au o vastă experiență în creșterea și educația copiilor, oameni maturi care au valorile lor, potențialul lor propriu de a învăța, dacă sunt ghidați corect. Cadrul didactic se va gândi, care ar fi suportul pe care ar putea să îl acorde părintelui, cum poate să-l ajute în perioada respectivă. Cu alte cuvinte – să construiască, împreună cu părintele, învățarea de „a fi părinte”.

27. Activitățile de educație parentală trebuie realizate pentru a răspunde necesității părinților de a-și ajuta copiii în dezvoltarea lor și în condiții de criză. Copiii nu trebuie să simtă efectele pandemiei. Aceștea chiar sunt motivați să învețe în continuare (să se joace, să citească, să construiască, să învețe poezii etc.), dar și pot fi blocați de refuzul sau incapacitatea părinților/familiei de a-i acorda suportul necesar. Deaceia este foarte importantă legătura emoțională cu familia și determinarea acesteia de a participa în activități de educație parentală.

2.2. Activitatea părintelui/îngrijitorului copilului

28. Participând la activitățile de educație parentală, părinții/îngrijitorii copiilor au oportunitatea de a afla ei înșiși mai multe despre copilul lor, despre ce subiecte îi pasionează, ce ar fi de interes pentru ei și în jurul căror teme și-ar putea organiza învățarea în perioada următoare. Familia ar putea experimenta implicarea activă a tuturor membrilor săi în procesul de creștere și dezvoltare a copilului mic și i-ar putea ghida spre autonomia în învățare.

29. În condițiile realizării în regim de carantină a procesului de educație parentală, părintele/îngrijitorul copilului:

- 1) participă la activitățile online (sincron/ simultan, asincron) de educație parentală organizate de către cadrul didactic;
- 2) recepționează suporturile informaționale de la cadrul didactic, le studiază cu atenție și aplică recomandările propuse, implică membrii familiei în acest proces;
- 3) conlucrează cu cadrul didactic pentru a-și dezvolta abilitățile și competențele parentale; după caz, solicită de la cadrul didactic sau alt specialist informație, consultanță privind aspecte/probleme/dificultăți în educația, dezvoltarea sau securitatea copilului;

- 4) oferă informații despre practicile parentale proprii și le diseminează altor părinți;
 - 5) conlucrează cu cadrul didactic în vederea monitorizării stării de bine a copilului și sesizează instituția/cadrul didactic despre eventualele situații de risc în care se află copilul;
 - 6) asigură feedback-ul – discută online cu cadrul didactic despre opiniile proprii referitoare la activitățile de educație parentală la care a luat parte, împărtășește îngrijorări, rezultate și dificultăți vizavi de practicile parentale aplicate, despre cunoștințele și abilitățile învățate sau despre activitățile realizate împreună cu copilul, despre dezvoltarea acestuia, oferă informații despre activitățile educaționale realizate în comun cu toți membrii familiei (la dorință, poate transmite cadrului didactic dovezi ale activității comune cu copilul (colaje/postere, desene, filmulețe video etc.);
 - 7) promovează un comportament pozitiv și suportiv, apreciază orice progres în asimilarea cunoștințelor și abilităților parentale proprii, se automotivează permanent.
- 30.** În afara suporturilor informaționale oferite de cadrul didactic, a sesiunilor online de educație parentală părintele/îngrijitorul copilului:
- 1) poate opta pentru alte surse informative cu referire la educația parentală, inclusiv online;
 - 2) poate fi persoană-resursă, de sprijin pentru alți părinți/ îngrijitori;
 - 3) poate sesiza eventuale cazuri de abuz, neglijare, exploatare și trafic a copilului;

3. DISPOZIȚII FINALE

31. Responsabilitatea pentru organizarea la distanță a educației parentale pe durata suspendării procesului educațional revine conducerii instituției de educație timpurie de comun cu cadrele didactice, părinții/ îngrijitorii copilului, precum și fondatorului instituției.

- 32.** Către revenirea la programul regulamentar de activitate, instituția de învățământ:
- 1) va continua activitățile de educație parentală cu familiile care au copii mici, în format „față în față”, conform Programelor de Educație Parentală, aprobate de Consiliul Național pentru Curriculum al MECC (iunie 2018), dar pot continua și în formatul online.
 - 2) va completa Portofoliul profesional cu proiecte tematice, sarcini suporturi/ resurse educaționale, elaborate/ transmise părinților/ îngrijitorilor copilului pe perioada carantinei.

33. În cazul prelungirii perioadei de carantină, directorul instituției de educație timpurie și cadrele didactice vor menține o colaborare eficientă cu familia copilului în vederea asigurării implementării recomandărilor propuse și identificării necesităților acestuia în educația copilului.